

Mis on piibel? Piibli ajalugu

Kursuse õppejõud – Tarmo Toom ja Karl Pajusalu

Ainemaht 2EAP – millest on 12 kontaktõppe tundi ja 40 tundi iseseisvat tööd

Õpiväljundid

Õppeaine lõpuks magistrant

- Tunneb üldjoontes piibli ajalugu (tekstilugu, kaanon, formaadid, käsikirjad, raamatuks kujunemise lugu)
- mõistab piiblitekstide eripära, raamatute kanoniseerimise protsessi ning on teadlik eri traditsioonide piiblikaanonitest;
- oskab kirjeldada eestikeelse piiblitõlke ajaloolist arengut ning eesti piiblikeele ja mõistevara tähendusvälju.

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamine on mitte-eristav

Hindamismeetodid	Tähtaeg	Hindamiskriteeriumid
Kontrolltöö	ME Peale 12.02.25	<ul style="list-style-type: none">• Tudeng demonstreerib loetu ja kuuldu mõistmist, koherentset kaasamõtlemit ja asjatundlikkust;• Eksam kontrollib kohustuslikust kirjandusest ja loengutest arusaamist ning materjali tundmist (k.a õppejõu poolt loengutes jagatud materjalide sisu tundmist)
Kontrolltöö	ME Peale 10.04.25	
Kontrolltöö	ME Peale 13.06.25	

Lõpphinde kujunemine

Ainekursuse hindamine on mitte-eristav, ent kursuse läbimiseks peavad eksamid olema tehtud.

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Iseseisev töö	Kontaktõpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
Kohustuslikku kirjandust tuleb lugeda hoolega ja süvendatult. Vt. allpool olevat lugemiskava ja loe kohustuslikku kirjandust enne loenguid!	12.02.25 Tarmo Toom 9.00-10.30 11.00-12.30	<ul style="list-style-type: none">➤ Loeng 1a: Pühakirja kujunemine raamatuks➤ Loeng 1b: Piibli kanoniseerimise protsess➤ Loeng 2a: Esimesed piiblitõlked➤ Loeng 2b: Keskaegne piibel ja vernakulaarsed tõlked
	11.04.25 Tarmo Toom 15.15-16.45 17.00-18.30	<ul style="list-style-type: none">➤ Loeng 3a: Piibli tõlkimise probleemidest➤ Loeng 3b: Piibli tõlkimise probleemidest

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Loeng 4a: <i>Sola scriptura?</i> ➤ Loeng 4b: <i>Sola scriptura?</i>
	13.06.25 Karl Pajusalu 9.00-10.30 11.00-12.30	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Loeng 5a: Esimese piibliosade tõlked eesti keelde ➤ Loeng 5b: Eestikeelse Piibli esmatrükk ➤ Loeng 6a: 20. sajandi piiblitõlked ➤ Loeng 6b: Piiblitõlgete arenguteed 21. sajandil. Eesti piiblitõlgete võrdlus
Õppeaine läheb lukku	01.07.25	

Kohustuslik kirjandus:

- Barton, J. *A History of the Bible: The Book & Its Faiths*. London: Penguin, 2020.
- Toomas Paul. *Eesti piiblitõlke ajalugu. Esimestest katsetest kuni 1999. aastani*. Tallinn: Emakeele Selts, 1999.

Soovitatud kirjandus:

- Paget, J. C. and J. Schaper (eds.), *The New Cambridge History of the Bible From the Beginnings to 600*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
- Marsden, R. and E.A. Matter (eds.), *The New Cambridge History of the Bible From 600 to 1450*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Cameron, E. (ed.), *The New Cambridge History of the Bible From 1450 to 1750*. Cambridge: Cambridge University Press, 2016.
- Riches, J. (ed.), *The New Cambridge History of the Bible From 1750 to the Present*. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.

Kohustusliku lugemise kava:

- **Loeng 1a:** Pühakirja kujunemine raamatuks: papüürosed, pärgamendid, koodeksid, pandektid, trükitud piiblid.
(Kohustuslikku lugemist ei ole.)
- **Loeng 1b:** Piibli kanoniseerimise protsess: loetelud, käsikirjad, vaieldavad tekstid, erinevad kristlikud kaanonid;
LOE: Barton, *A History of the Bible*, 215-238, 264-284.
- **Loeng 2a:** Esimesed olulised piiblitõlked: Septuaginta, *Itala*, *Vulgata*;
LOE: Barton, *A History of the Bible*, 285-307, 436-452.
- **Loeng 2b:** Keskaegne piibel ja vernakulaarsed tõlked;
LOE: Barton, *A History of the Bible*, 358-363, 370-386.
- **Loeng 3a:** Piibli tõlkimise probleemidest;
LOE: Barton, *A History of the Bible*, 452-468.
- **Loeng 3b:** Piibli tõlkimise probleemidest.
(Kohustuslikku lugemist ei ole)
- **Loeng 4a:** *Sola scriptura?*;
LOE: Barton, *A History of the Bible*, 387-408.
- **Loeng 4b:** *Sola scriptura?*
○ (Kohustuslikku lugemist ei ole.)
- **Loeng 5a:** Esimese piibliosade tõlked eesti keelde;

LOE: Paul, *Eesti piiblitõlke ajalugu*, 24-29, 49-54.

- **Loeng 5b:** Eestikeelse Piibli esmatrükk ;
LOE: Paul, *Eesti piiblitõlke ajalugu*, 249-254.
- **Loeng 6a:** 20. sajandi piiblitõlked;
LOE: Paul, *Eesti piiblitõlke ajalugu*, 422-425, 449-454.
- **Loeng 6b:** Piiblitõlgete arenguteed 21. sajandil. Eesti piiblitõlgete võrdlus;
LOE: Paul, *Eesti piiblitõlke ajalugu*, 817-828.